

Mgr. Michaela Marksová,
ministryně práce a sociálních věcí
MPSV ČR
Na Poříčním právu 1/376
128 01 Praha 2

27. května 2014

Otevřený dopis ministryni práce a sociálních věcí Michaelae Marksové

Vážená paní ministryně,

jako odborné oborové periodikum sociálních pracovníků již více než patnáct let podporujeme rozvoj sociální práce v ČR. Pozorně sledujeme dění v oblastech, které jsou z našeho pohledu pro sociální práci podstatné. Vítáme úsilí Ministerstva práce a sociálních věcí ČR o zlepšení normativní podpory, kterou podle nás sociální pracovníci a pracovníci i jejich klienti pro kvalitní výkon povolání a pomoci sociální práce potřebují.

Na tištěných i webových stránkách našeho časopisu věnujeme prostor diskusi, dokumentům a komentářům připravovanému návrhu věcného záměru zákona o sociálních pracovnících (dále jen „Návrhu“). Zorganizovali jsme dvě setkání zástupců organizací, které zaměstnávají nebo sdružují sociální pracovníky a sociální pracovníce v ČR, u kulatého stolu, a také tři workshopy sociálních pracovníků a pracovníků. Tato jednání ukázala potřebu diskutovat obsah Návrhu obsáhleji a intenzivněji.

U prvního kulatého stolu se zástupci patnácti zastřešujících organizací v lednu 2014 shodli na potřebě vést další diskusi. Na druhém jednání, kterému předcházela série diskusí uvnitř jednotlivých organizací a které následovalo v dubnu 2014, se účastníci pro značnou názorovou roztržičnost neshodli ani na základních doporučeních k připravovanému Návrhu. Jedna skupina diskutujících Návrh zcela odmítla s tvrzením, že sociální práci není třeba více regulovat. Druhá skupina se vyslovila pro další regulaci sociální práce, ale bez profesní komory. Třetí skupina pak považuje regulaci za potřebnou, je pro vznik profesní komory, ale v jiné podobě, než v jaké je popsána v Návrhu.

Souběžně s druhým jednáním u kulatého stolu proběhly workshopy sociálních pracovníků a sociálních pracovníků ze zúčastněných organizací. Na rozdíl od pověřených zástupců těchto organizací, kteří u kulatého stolu nedospěli k dohodě, sociální pracovníci a sociální pracovníci zformulovali k Návrhu řadu níže uvedených námětů.

Vážená paní ministryně,

žádáme Vás o zakomponování následujících námětů sociálních pracovníků a sociálních pracovníků do další verze Návrhu. Současně Vás žádáme o podporu rozšíření diskuse mezi sociální pracovníci a pracovníky mimo sektor sociálních služeb.

1. *Návrhy účastníků workshopu ke znění Návrhu věcného záměru zákona:*

- neodkazovat v Návrhu na dosud neexistující prováděcí předpisy, ale zformulovat ho uceleně, aby účinky jeho schválení
 - byly zakotveny v zákoně,
 - nebyly podmíněny rozhodováním dalších subjektů
 - bylo možné předvídat posouzením Návrhu
- sociální práci vymezit jako „ochranu lidské důstojnosti“
- sociálního pracovníka vymezit jako veřejnou osobu, jejíž status mj. skýtá ochranu
- v rámci sociální práce uznat specializace
- změnit pojmy „sociální klinika“ (omezit medicínský akcent) a „socioionom“ (vycházet z českého jazykového kontextu)
- v rámci profesní komory řešit mimo jiné následující otázky:
 - množství klientů, kterým je schopen sociální pracovník poskytnout kvalitní pomoc (limity počtu klientů na jednoho SP, nebo nutný počet SP na území dle předpokládaného počtu potenciálních klientů)
 - prolomení zákazu mlčenlivosti tak, aby bylo možné předávat informace mezi SP (případně „licencovanými SP“) navzájem
 - nalezení společné řeči mezi sociálními pracovníky, kteří v rámci své náplně práce konají spíše kontrolu a spíše podporu klientů

2. *Návrhy účastníků workshopu k regulaci sociální práce*

- současně, vedle sebe platí dvě stanoviska
 - obavy z další regulace
 - nemožnost, aby regulace respektovala rozmanitost sociální práce
 - obava z další administrativní zátěže
 - riziko, že Zákon nebude ochraňovat sociální pracovníky a klienty, ale bude sloužit účelovým zájmům dílčích skupin
 - potřeba regulace
 - potřeba legislativně upravit a pro zaměstnavatele závazně vymezit předpoklady pro odborný výkon sociální práce přinejmenším z hledisek
 - kvalifikačních předpokladů
 - pracovních podmínek nutných pro kvalitní výkon odborné sociální práce
 - činností, které patří do rámce sociální práce
 - systému finančního ohodnocení sociálních pracovníků
 - potřeba ochrany prestiže sociálních pracovníků
 - předpokladem odborného výkonu sociální práce je také ochrana zájmů klientů
 - potřeba řešit skutečnost, že současná právní úprava dostatečně nedefinuje ani sociální práci v sociálních službách

3. *Návrhy účastníků workshopu k profesní komoře*

- zajistit zákonem, aby ochrana a kontrola sociálních pracovníků komorou byly v rovnováze
- podmíněnost volby mezi povinným a nepovinným členstvím
 - pokud bude komora hájit práva sociálních pracovníků v konfliktních situacích, pak členství povinné,
 - pokud by měla provádět výhradně kontrolu sociálních pracovníků, pak členství nepovinné
- požadavek ochrany:
 - hájit práva sociálních pracovníků v konfliktních situacích a střetech zájmů
 - hájit zájmy sociální práce jako oboru
- obavy z přemíry kontroly:
 - obava z kontroly vzdělavatelů (Návrh je považován za výstup lobby vzdělavatelů)
 - obava z finanční zátěže sociálních pracovníků členskými příspěvky
 - obava ze zvýšení nákladů na sociální práci
 - obava z překryvu informací požadovaných a shromažďovaných Komorou a Krajskými úřady
 - obava ze zdvojování kontroly kvalifikace Komorou a Registrem poskytovatelů sociálních služeb
 - obava z kombinování různých typů kontroly v důsledku neprovozanosti jednotlivých zákonů upravujících výkon sociální práce

4. Do současných diskusí se zapojují převážně lidé a organizace působící v sektoru sociálních služeb. Organizace a lidé působící v sociální práci mimo sektor sociálních služeb se diskusí téměř neúčastní, a pokud ano, tak zcela nahodile.

Zde je odkaz na detailní zápis z workshopů a 2. kulatého stolu, které se uskutečnily dne 30. 4. 2014 v Praze: http://www.socialniprace.cz/soubory/2.kulaty%20stul_zapis_final.pdf

Za redakci časopisu s úctou

Libor Musil,
šéfredaktor

Roman Baláž,
výkonný redaktor